

o příkazy v obor jeho působnosti spadající; řídí agendu všech konsulátů jak rakouských v cizině tak cizích v Rakousku (nař. min. zahr. zál., vnitra, fin., kultu a vyuč., pak nejv. kontr. úč. úř. ze dne 20. října 1859 č. 193 ř. z.); uzavírá veškeré státní smlouvy a jinaké úmluvy s cizími státy vyžádav si nejvyššího svolení, a sice ve věcech správních v souhlase s příslušnými ministerstvy, a obstarává ratifikaci traktát k uzavření připravených; vyjednává s papežskou stolicí v církevních záležitostech, zejména ve příčině praekonisace vrchních duchovních pastýřů k žádosti ministru kultu; ostříhá a zastupuje práva řádu německých rytířů (§ 17 nejv. pat. ze dne 28. července 1840); sprostředkuje nejvyšší svolení ku přijetí a nošení řádů a vyznamenání, jež od cizích vládařů rakouským státním občanům byly uděleny, dle okolností v souhlase s příslušnými ministerstvy, navrhuje udělení zdejších řádů cizím státním občanům; ověřuje listiny, jež v cizozemsku byly vyhotoveny a jichž v tuzemsku užití se má, a naopak, jež v tuzemsku byly zřízeny a jsou určeny pro cizinu; konečně vyhotovuje průvodní listy státní kanceláře dle nařízení v tom směru platných.

III. Ministru zahraničních záležitostí jsou podřízeny:

1. Domácí dvorský a státní archiv;
2. kancelář účetní a překladatelská;
3. úřad výplatný;
4. orientálská akademie.

Ministru zahraničních záležitostí přísluší též právo návrhu při obsazování nadačních míst v orientálské akademii.

Ministerstvo zemské obrany.

Státoprávním vyrovnáním mezi oběma polovicemi mocnářství rakousko-uherského byla většina záležitostí vojska se týkajících ze společné správy vyňata a přikázána zvláštním ministerstvům obou státních území. Tím způsobem povstalo rakouské ministerstvo zemské obrany a uherské ministerstvo zemské obrany, z nichž ono odpovědným jest rakouské říšské radě, toto uherskému říšskému sněmu, tak že ozbrojená moc rak.-uherského mocnářství dle poměrů státoprávních jest dualisticky upravena nehledě ku společnému ministerstvu války pro obě území (viz čl. Ministerstvo války).

Rakouské ministerstvo zemské obrany má sídlo své ve Vídni a jest nejvyšším úřadem veškeré rakouské zemské obrany a vede mimo to vrchní správu veškeré rakouské domobraný. Dle min. nař. ze dne 18. ledna 1868 č. 11 ř. z. zahájilo ministerstvo zemské obrany dne 16. ledna 1868 na základě nejv. roz. ze dne 10. ledna 1868 činnost svoji jako »ministerstvo pro zemskou obranu a veřejnou bezpečnost« a obstarávalo především agendu před tím ministerstvu vnitra přikázanou týkající se vojenství a četnictva, vyjímaje zatím nadace pro vojenské osoby a nadační místa ve vojenských ústavech vzdělávacích, ohledně pak veřejné bezpečnosti obstarávalo agendy přikázané před tím policejnímu oddělení ministerského předsednictva. Na základě nejv. roz. ze dne 11. února 1870 přešla pak dle min. nař. ze dne 15. února 1870 č. 12 ř. z. na ministerstvo zemské obrany všechna působnost vztahující se na veřejnou bezpečnost.

1. K nynějšímu oboru působnosti rak. ministerstva zemské obrany patří v míru: udržovati v patrnosti stav zemské obrany; osobní záležitosti důstojníků zemské obrany a návrhy na jich povyšování; všechny osobní záležitosti mužstva zemské obrany, týkající se ošacení, vypravení, ozbrojení, zaopatření a ubytování, pak občasných cvičení ve zbrani, po případě upo-

třezení části zemské obrany v zájmu veřejného pořádku a bezpečnosti; v čas hrozící války a během této: všechna opatření ku rychlému postavení zemské obrany a stálému udržování jí v hotovosti. Jakožto nejvyšší úřad domobrany obstarává ministerstvo zemské obrany všechny záležitosti týkající se postavení, povolání a upotřebení domobrany.

2. Ministerstvu zemské obrany jsou podřízena: velitelství zeměbrany v Tyrolsku a Vorarlbersku, velitelství zemské obrany, domobranecká okresní velitelství v Tyrolsku a Vorarlbersku, zeměbranecká distriktní velitelství, kterážto obě poslední bezprostředně podřízena jsou velitelstvím zemské obrany resp. v Tyrolsku a Vorarlbersku velitelství zeměbraneckému a prostřednictvím těchto ministerstvu zemské obrany.

3. Rozdělení agendy: Ministerstvo zemské obrany dělí se na presidia ní kancelář a 6 oddělení. Presidiální kancelář obstarává vyšší záležitosti osobní a předsednické; oddělení I. spravuje kancelář, oddělení II. záležitosti politicko-správní; oddělení III. četnictvo; oddělení IV. příkázány jsou organizační a vojensko-správní záležitosti týkající se zemské obrany, domobrany a zeměbrany v Tyrolsku a Vorarlbersku, pak osobní záležitosti štábních důstojníků a naddůstojníků; oddělení V. obstarává intendanci; oddělení VI. záležitosti soudní a záležitosti správy duchovní zemské obrany. Oddělení I., II. a III. tvoří první, oddělení IV., V. a VI. druhou sekci. Oddělení I. přiděleno jest správní oddělení účetní, oddělení III. přiděleno jest četnické odborné účetní oddělení, oddělení V. pak odborná účetní oddělení zemské obrany. Ministerstvo zemské obrany má mimo to potřebné úřady pomocné a jednoho zdravotního zpravodaje.

Ministerstvo železniční.

Ministerstvo železniční zřízeno bylo na základě nejv. roz. ze dne 15. ledna 1896 a dle vyhl. min. železn. ze dne 28. července 1896 č. 129 ř. z. zahájilo svoji činnost dnem 1. srpna 1896. Vyhl. min. obch. a min. železn. ze dne 19. ledna 1896 č. 16 ř. z. vydán byl organizační statut pro státní železniční správu v královstvích a zemích na říšské radě zastoupených.

I. Všeobecný obor působnosti.

Ministerstvu železničnímu přísluší nejvyšší státní řízení veškerých železných drah a dozor k nim v královstvích a zemích na radě říšské zastoupených, jmenovitě pak nejvyšší jednotná správa železnic státem samým na jeho vlastní nebo cizí účet provozovaných (čítaje sem i rak. přepravní ústav a paroplavby na jezeře Bodamském), jakož i nejvyšší řízení státních železničních staveb. Dále má ministerstvo toto neustále míti zřetel ku zvelebení a zdokonalení domácích železnic a dávatí podnět ke všem administrativním opatřením, která se mu k tomuto účelu jeví býti způsobilými. Za mobilisace vyšle ministerstvo železničné organy, k zastoupení státní železničné správy potřebné, do ústřední správy pro dopravu železničnou (§ 1 org. stat.). Ministerstvo jest rozděleno na sekce (odborny) a tyto opět na departementy (oddělení).

II. Orgány ministerstvu železničnímu podřízené.

1. Ke správě místní dopravní služby na železnicích státem provozovaných, včetně rakouského přepravního ústavu a paroplavby na Bodamském jezeře, zřízeny jsou v místních okresích, které vytčeny budou dle hlavních dopravních cest takovým rozsahem, aby služba co možná byla ovládána, zvláštní úřady, zvané státní železniční ředitelstva. Pro stavbu nových